

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

30 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către Cocervei Valeriu – reprezentantul legal al inculpatului Cocervei Andrian, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2020, în cauza penală în privința lui

*Cocervei Andrian XXXXX, născut
la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 11.11.2019 – 06.08.2020;

Instanța de apel: 04.09.2020 – 21.10.2020;

Instanța de recurs: 15.02.2021 – 30.06.2021.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 06 august 2020, Cocervei Andrian XXXXX învinuit în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (1) și art. 152 alin. (2) lit. c) Cod penal, a fost absolvit de răspundere penală.

Conform art. 99 lit. a) Cod penal față de Cocervei Andrian XXXXX s-a aplicat măsura de constrângere cu caracter medical – internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința adoptată, prima instanță, *în fapt*, a reținut că Cocervei Andrian XXXXX, la 14 mai 2019, aproximativ ora 15:15, aflându-se în loc public, pe str. XXXXX, din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică și manifestând o vădită lipsă de respect față de societate, fără a avea careva motive, intenționat și concomitent le-a aplicat câte o lovitură în regiunea toracică cet. Farmagiu Irina, căreia potrivit Raportului de expertiză judiciară nr. 201902D174 din 16.08.2019, careva leziuni corporale vizibile nu

s-au constatat și cet. Thoreac Ana, căreia conform Raportului de expertiză judiciară nr. 201902D1317 din 10 iulie 2019, i s-a cauzat fractura bazei falangei proximale a degetului I planta stângă fără deplasare, edem post traumatic regiunea degetului I și II a plantei stângi, contuzia țesuturilor moi a capului manifestată prin excoriație regiunea frontală, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu, se califică ca vătămare corporală medie.

Tot el, în aceleași circumstanțe de loc și de timp, urmărind scopul vătămării integrității corporale a persoanei, intenționat i-a aplicat o lovitură în regiunea toracică cet. Thoreac Ana, a.n. 1938, căreia conform Raportului de expertiză judiciară nr. 201902D1317 din 10 iulie 2019, s-a constatat fractura bazei falangei proximale a degetului I planta stângă fără deplasare, edem posttraumatic regiunea degetului I și II a plantei stângi, contuzia țesuturilor moi a capului manifestată prin excoriație regiunea frontală, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu, se califică ca vătămare corporală medie.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, *în drept*, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, huliganismul, adică *acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei* și art. 152 alin. (2) lit. c) Cod penal, adică *vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății, săvârșită profitând de starea de neputință evidentă a victimei, care se datorează vârstei înaintate*.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, împotriva acesteia a declarat apel **avocatului Ulinici Mariana în interesele inculpatului Cocervei Andrian**, care a solicitat casarea sentinței în partea ce se referă la individualizarea pedepsei, cu pronunțarea în această parte unei noi hotărâri, prin care Cocervei Andrian să fie absolvit de răspundere penală în baza art. 23 alin.(1) Cod penal, coroborat cu prevederile art. 6 din această lege și să fie aplicată în privința lui, măsura de constrângere cu caracter medical: supraveghere prin dispensarizare, evidență ambulatorie de reabilitare în condiții extraspitalicești, până la ameliorarea stării psihice.

În susținerea apelului, avocatul a indicat că, în ședința de judecată inculpatul Cocervei Andrian a fost prezent și a prezentat o stare de sănătate psihică în ameliorare.

A mai menționat că justificarea legală a oricărei internări în instituția psihiatrică este bazată pe necesitatea de îngrijire spitalicească și de tratament în condiții de supraveghere, ceea ce nu echivalează cu vindecarea totală a persoanei, or, Cocervei Adrian, la momentul actual are o stare de sănătate pozitivă, stabilă, care i-ar da posibilitatea să se afle în condiții de ambulator la domiciliu, unde are rude, persoane dragi lui care ar avea grijă de el.

La fel, a subliniat că prima instanță a dispus aplicarea definitivă a măsurii de constrângere cu caracter medical cu regim obișnuit, pe baza avizului comisiei medicale, efectuat aproximativ 9 luni în urmă, la momentul actual, starea inculpatului s-a ameliorat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2020 apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Pentru a pronunța decizia adoptată, instanța de apel a relevat că în conformitate cu prevederile art. 27 Cod de procedură penală, verificând probele administrate prin prisma prevederilor art. 95 Cod de procedură penală, adică din punct de vedere a admisibilității lor, le apreciază ca fiind pertinente, concludente și utile, or, în ședință nu au fost stabilite circumstanțe care să indice la admiterea a careva încălcări esențiale, ce ar determina neadmiterea lor.

Instanța de apel a remarcat că sentința se contestă în partea individualizării pedepsei, temei pentru a interveni în sentință din oficiu, conform art. 409 alin. (2) Cod procedură penală, lipsește.

La capitolul individualizării pedepsei, instanța de apel a reiterat că potrivit art. 23 alin. (1) Cod penal: *Nu este pasibilă de răspundere penală persoana care, în timpul săvârșirii unei fapte prejudiciabile, se afla în stare de iresponsabilitate, adică nu putea să-și dea seama de acțiunile ori inacțiunile sale sau nu putea să le dirijeze din cauza unei boli psihice cronice, a unei tulburări psihice temporare sau a altei stări patologice. Față de o asemenea persoană, în baza hotărârii instanței de judecată, pot fi aplicate măsuri de constrângere cu caracter medical, prevăzute de prezentul cod.*

Potrivit Raportul de expertiză judiciară nr. 201935A0342 din 04 octombrie 2019, s-a constatat că, Cocervei Andrian suferă de maladie psihică cronică și evolutivă: „Schizofrenic paranoid. Sindrom halucinator-paranoid”.

Reieșind din analiza fenomenologiei comportamentale din timpul derulării evenimentelor cu conținut infracțional, la momentul comiterii infracțiunii incriminate, Cocervei Andrian suferea de maladie psihică cronică și **evoluția** „Schizofrenie paranoidă. Sindrom halucinator-paranoid, acutizare”, stare care îl priva de capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale, deci a acționat fără discernământ. În caz dacă, va fi dovedită vinovăția de către instanță de judecată, comisia de experți judiciari psihiatri pledează ca Cocervei Andrian XXXXX să fie recunoscut „Iresponsabil” de fapta ce i se impută.

Conform stării psihice, Cocervei Andrian XXXXX în prezent suferă de maladie psihică cronică și **evolutivă**: „Schizofrenie paranoidă. Sindrom halucinator-paranoid”, care se manifestă prin tensionare și inadecvare afectivă, lipsa atitudinii față de starea sa a sănătății, comportamentul său, caracterul violent a faptei incriminate, care îi modifică comportamentul în sens patologic și îi creează un potențial infracțional evident, în acest context comisia de experți pledează pentru aplicarea măsurilor de siguranță cu caracter medical, și anume internarea la tratament prin constrângere în instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită. Starea psihoemoțională a învinuitul Cocervei Andrian XXXXX este determinată de psihoza endogenă - Schizofrenie paranoidă, ca urmare a maladii psihice cronice, **evolutive**, el nu este apt de a depune declarații pe cazul dat.

Așadar, instanța de apel, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul lui în viața socială, precum și cel din înainte și după săvârșirea infracțiunilor incriminate, a considerat că în privința acestuia urmează a fi aplicat tratament prin constrângere în instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită, or, inculpatul a comis fapta în stare de iresponsabilitate.

Nu a putut fi admisă solicitarea avocatului privind aplicarea în privința inculpatului a măsurii de constrângere cu caracter medical - supraveghere prin dispensarizare, evidență ambulatorie de reabilitare în condiții extraspitalicești, până la ameliorarea stării psihice, în contextul în care, solicitarea dată contravine concluziei comisiei de experți judiciari psihiatri expusă în Raportul de expertiză judiciară nr. 201935A0342 din 04 octombrie 2019.

Mai mult ca atât, instanța de apel nu a putut ține cont de afirmația apărătorului precum că starea inculpatului este spre ameliorare, or, despre starea psihiatrică s-a expus comisia competentă, iar, după caz, în conformitate cu art. 501 alin. (1)-(2) Cod de procedură penală, instanța de judecată periodic, dar nu mai rar de o dată la 6 luni, verifică necesitatea continuării aplicării măsurilor de constrângere cu caracter medical. Dacă, în urma însănătoșirii persoanei care a fost declarată iresponsabilă sau în urma ameliorării stării sănătății ei, nu mai este necesar de a se aplica în continuare măsura de constrângere cu caracter medical dispusă anterior, instanța de judecată, la propunerea medicului șef al organului de ocrotire a sănătății, căruia îi este subordonată instituția medicală unde este deținută persoana dată, propunere bazată pe avizul unei comisii medicale, examinează, în conformitate cu art. 469-471 Cod de procedură penală, chestiunea încetării ori schimbării măsurii de constrângere cu caracter medical.

5. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către *Cocervei Valeriu – reprezentantul legal al inculpatului Cocervei Andrian*, care invocând temeii pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care în privința lui Cocervei Andrian să fie aplicată măsura de constrângere cu caracter medical în condiții de ambulator.

În susținerea recursului declarat se menționează că internarea în instituție psihiatrică este bazată pe necesitatea de îngrijire spitalicească și de tratament în condiții de supraveghere, ceea ce nu echivalează cu vindecarea totală a persoanei or, Cocervei Andrian, la momentul actual are o stare de sănătate psihică stabilă, care i-ar da posibilitatea să se afle în condiții de ambulator.

Internarea inculpatului într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită nu ar atinge scopul urmărit de legea penală și nu ar duce la îmbunătățirea sănătății inculpatului, deoarece la moment, acesta nu prezintă pericol pentru societate, starea sănătății lui Cocervei Andrian având un caracter periodic.

5.1. Procurorul de nivelul Curții Supreme de Justiție a depus referință privind

opinia sa asupra recursului ordinar declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, Colegiul penal reține că recurentul indică ca temei pentru declararea recursului ordinar, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței* (f.d. 80, verso, vol. I).

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de recurent și motivele specificate în susținerea acestora, nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, din următoarele considerente.

Având în vedere argumentul de bază ce a determinat dezacordul cu decizia pronunțată, și anume, măsura de constrângere cu caracter medical – internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită, recurentul optând pentru tratamentul inculpatului în condiții de ambulator, instanța de recurs subliniază că măsura de constrângere vizată rezultă direct din Raportul de expertiză judiciară nr. 201935A0342 din 04 octombrie 2019, potrivit căruia lui Cocervei Andrian i s-a stabilit schizofrenie paranoidă, sindrom halucinator-paranoid, maladie psihică cronică și *evolutivă*, iar pe marginea acestui fapt a fost trasată următoarea concluzie: *în acest context comisia de experți pledează pentru aplicarea măsurilor de siguranță cu caracter medical, și anume internarea la tratament prin constrângere în instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită.*

În lumina celor consemnate mai sus, instanța de recurs consideră necesar să noteze faptul că, în cauzele penale cu implicarea subiecților iresponsabili, Raportul de expertiză psihiatrică reprezintă proba de bază care determină cursul urmăririi penale și judecării cauzei penale. De altfel, Partea generală a Codului de procedură penală, prevede la art. 97 pct. 3) că incapacitatea persoanei, în momentul săvârșirii faptei prejudiciabile, de a-și da seama de acțiunile sau inacțiunile sale, sau de a le dirija ca urmare a unei boli mintale, sau

a unei dereglări psihice temporare, a unei alte dereglări a sănătății sau debilității – se constată anume prin Raportul expertizei judiciare psihiatrice.

Rolul expertizei psihiatrice este de a furniza date despre structura personalității făptuitorului, gradul de dezvoltare intelectuală, gradul de instruire și educație, experiența de viață și identificarea factorilor de natură să influențeze capacitatea persoanei de a-și dirija liber voința. Expertiza medico-legală psihiatrică nu se confundă cu stabilirea unui diagnostic psihiatric, ci reprezintă o lucrare interdisciplinară argumentată științific, care oferă justiției o interpretare dinamică, cauzală a unui anumit comportament.

Generalizând asupra importanței expertizei medico-legală psihiatrică, Colegiul penal atestă că Raportul de expertiză judiciară nr. 201935A0342 din 04 octombrie 2019 a fost adus la cunoștință recurentului Cocervei Valeriu la data de 25.10.2019, unde acesta a semnat că a făcut cunoștință cu acest raport și nu are obiecții (f.d. 81, vol. I).

Totodată, instanța de recurs remarcă că recursul repetă textul apelului și argumentele expuse de recurent au fost anterior invocate în apel. Lecturând textul deciziei instanței de apel, se observă că aceasta a oferit răspunsuri la toate motivele apelului declarat, iar decizia contestată cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea acestuia, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art. 417 Cod de procedură penală. Din aceste considerente, se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către Cocervei Valeriu – reprezentantul legal al inculpatului Cocervei Andrian, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2020, în cauza penală în privința lui *Cocervei Andrian XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **30 iulie 2021**.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan